

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Krajské kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

17. ročník, školský rok 2024/25

Testové úlohy pre kategóriu D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG)

Megjegyzés: A monotematikus rész kérdéseit * jelöltük.

1.* Válaszolj helyesen az alábbi kérdésekre és a válaszokat írd a válaszlapra.

a) Melyik európai városban rendezték meg a II. olimpiai játékokat az 1900. évi világkiállítás idején? Segítségül szolgál a mellékelt kép amelyen a város egyik domináns épülete látható.

b) Egészítsd ki a Nemzetközi Olimpiai Bizottság alapidokumentumának címét.

2.* Olvasd el az alábbi kijelentéseket és állapítsd meg, hogy igazak-e vagy hamisak. A válaszlapon jelöld meg (karikázd be) az igen vagy a nem választ.

a) Az 1896 – 1912 -es években Magyarország önálló csapatot küldött az olimpiára, különválva az osztrák sporolóktól.

b) Az olimpiai játékoknak nincs saját hivatalos himnusza.

c) A *Ratio educationis* pedagógiai része nem tartalmazta a testnevelés normáit.

d) A szlovákiai sport fejlődésének ösztönzője a kis számú szlovák fizetőképesebb felsőbb társadalmi elit volt.

e) Már 1825 óta megrendezték a felső- magyarországi labdarúgó- bajnokságot.

f) Az úgynevezett sportgeográfia elképzelése azt jelentené, hogy a fejlett sportnemzetek jogosultak lennének az önálló részvételre, tekintet nélkül az állami szuverenitásra.

g) A hidegháború hatással volt az olimpiai játékokra.

h) Az olimpiai lángot az ókori Olümpiában csak a nyári olimpiai játékok előtt gyújtják meg a napsugarak segítségével.

3.* Az alábbi lehetőségek közül válaszd ki azt a három sportágat, amelyek jelenleg szerepelnek a téli olimpiai játékokon. A helyes válaszokat írd a válaszlapra.

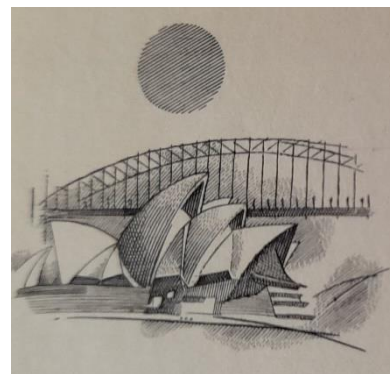
szkeleton, rögbi, motoros szán verseny, kutyafogás, bob, krikett, alpesi sí, gyorskorcsolya, téli pólo, szinchronsízés

4.* Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget és találd meg a benne lévő négy hibát. A hibákat írd a válaszlapra és írd melléjük a javított, helyes változatot. A hibák leírásának sorrendje lényegtelen. A vastagbetűs szavak helyesek és nem változtathatók meg.

*Nagyon népszerű sport volt a 19. században a **lóverseny**, amely összefüggött a közkedvelt vívással. Az első **lóversenyt** Szlovákia területén valószínűleg Hunyadi gróf rendezte a mai Vágterebe téhen már 1815-ben, de a **szabályos versenyt** csak 1826-ban Nagyszombatban rendezték meg. Két angol lányi **távon** versenyeztek.*

5.* Válaszolj helyesen az alábbi kérdésekre és írd a válaszokat a válaszlapra.

- a) Melyik országban és városban rendezték meg az újkori olimpiai játékokat 1896-ban?
- b) A három szlovák gimnázium közül Ivan Branislav Zochnak köszönhetően melyikben tanították magas nívón a testnevelést a 19. század második felében, annak ellenére, hogy nem volt kötelező tantárgy?
- c) Mivel díszítették fel az ókori olimpiai játékok győztesét?
- d) Melyik olimpiai szimbólum szerzője a költő Kosztisz Palamasz és az ünnepi kantáta szerzője Szpiridon Szamarasz / Spyros Samaras?
- e) Melyik ausztráliai városban rendezték meg a XXVII. nyári olimpiai játékokat? Segítségül szolgál a mellékelt ábra.
- f) Melyik országban és városban rendezték meg 2012-ben a nyári olimpiai játékokat?

6.* Mindegyik mondatból válaszd ki a megfelelő kifejezést és a válaszlapon írd a helyes szám- és betűkombinációt.

- A testnevelés tudományos alapjai ezen a német szakmai ismereten alapszanak: a) *filatéliai pedagógián*, b) *filantróp pedagógián* vagy c) *opportunistá pedagógián*.
- A szabályos sportklubok és a versenysportok fejlesztésére az impulzusok Magyarországra a felsőbb arisztokráta körökből érkeztek a) *Franciaországból*, b) *Angliából* vagy c) *Oroszországból*.
- Már 1885-ben megalakult Magyarországon az első központi sport szövetség (asociáció) a) *tornászok*, b) *súlyemelő* vagy c) *boksolók szövetsége*.
- Az olimpiai láng az olimpia alatt ég a) *a NOB/MOV épülete felett*, b) *minden sportpályán* vagy c) *a főstadionban*.

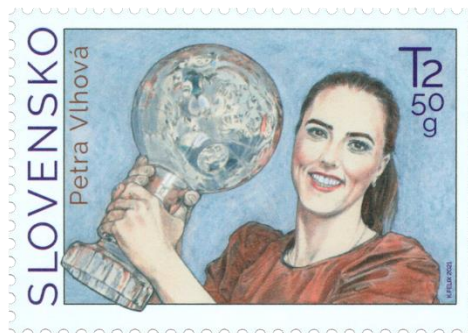
7.* Írd a válaszlapon a megfelelő betűjelhez a sportág nevét az alábbi jellemzés alapján.

a) Még a középkori Hollandiából ered, a modern alapjait a 19. században az amerikai táncos, Jackson Haines tette le, aki ezt a sportot a zene ritmusához alakította, lehet egyedül és párban is versenyezni, az első nemzetközi versenyt 1882-ben Bécsben rendezték, a sport jelentős személyiségei közé tartozik Axel Paulsen, Rittberger és Salchow.

b) Ez a sportág Angliából ered, használták harcban és vadászatra, a nemzetközi föderációját 1931-ben alapították és ugyanabban az évben tartották a világbajnokságot, jelenleg olimpiai sportág, amelynél lényeges a pontosság.

c) A megnevezése két szóból tevődik össze, 5 sportágból áll, katonai gyakorlatból alakult ki, a tisztek első versenyét Svédországban rendezték 1910-ben, az olimpiai játékokon először 1912-ben szerepelt melyet az újkori alapító Pierre de Coubertin indítványozott, a világbajnokságot 1949 óta rendezik.

d) „Alpesinek” is nevezik, mivel ebben a hegységben keletkezett a 19. század végén, sebességi és technikai szakágai is vannak (például a szlalom), a pályán úgynevezett kapukat helyeznek el, a sportág először 1936-ban szerepelt a IV. téli olimpián, ennek a sportágnak a híres személyisége például Ingemar Stenmark és nálunk Petra Vlhová. Milyen kétszavas néven ismert ma?

Petra Vlhová a postabélyegen 2021-ben

8.* Az 1976 – 1984 évbéli olimpiai játékokkal kapcsolatos állításokról állapítsd meg, melyek igazak és melyek hamisak. Írd a válaszlapon a megfelelő csoport betűjelét.

- a) 1976-ban a montreali olimpiai játékokon 27 afrikai ország nem vett részt, mivel nem értettek egyet azzal, hogy Új-Zéland részt vegyen a játékokon, mert állítólag támogatta a rasszizmust Dél-Afrikában.
- b) Ezen az olimpián az izraeli sportolókat terrortámadás érte.
- c) NOB/MOV soha nem engedte meg, hogy olyan ország rendezze meg az olimpiai játékokat, amely háborús agresszor.
- d) Az 1980-as moszkvai olimpián a részt vevő és a részvételt megtagadó országok aránya 80:65 volt a játékokra érkezők javára.
- e) Moszkvában az olimpián is indult néhány „nyugati” sportoló, akik saját forrásból fizették a részvételt.
- f) A Szovjetunió sportolói ezeken a játékokon nem a saját zászlójuk, hanem az olimpiai zászló alatt indultak.
- g) Anglia és Franciaország sportolóit a sporttevékenységük abbahagyásával büntették meg a hazai játékokon való részvételükért.
- h) 1984-ben az úgynevezett keleti blokk országainak a Szovjetunió utasítására megtagadták a Los Angeles-i olimpián való részvételt.
- i) Néhány csehszlovák sportoló „saját szakállára” utazott ezekre a játékokra, és soha nem tért vissza (kivándorolt).
- j) Románia, Kína és Jugoszlávia a Szovjetunió nemtetszése ellenére is részt vett a Los Angeles-i játékokon.

9.* Az alábbi listából melyik három személyiséget érte az a megtiszteltetés, hogy olimpiai fáklyaváltó lehessen? Írd a nevüket a válaszlapra.

Marek Hamšík, Alena Heribanová, Dominika Cibulková, Anastasia Kuzminová, Jozef Pribilinec, Karin Habšudová, Petra Vlhová, Danka Barteková

10.* Sorold a kabalafigurát a nyári olimpiához, amelynek szimbóluma volt. Írd a válaszlapra a helyes betű- és számkombinációt.

1. tigris Hodori	a) München 1972
2. tacskó Waldi	b) Moszkva 1980
3. medve Mísa (a képen)	c) Tókió 2021 (eredetileg 2020)
4. futurisztikus alak Miratowa	d) Szöul 1988

11. Az alább felsorolt reformokat sorold ahhoz az uralkodóhoz, aki ezeket bevezette – Mária Terézia vagy II. József. Írd a válaszlapra a helyes megoldás betűjelét.

- a) a cenzúra megszüntetése,
- b) a céhek létrehozásának korlátozása,
- c) a tankötelezettség bevezetése,
- d) az egyetemek államosítása,
- e) feloszlatta a szerzetes rendeket – amelyek nem folytattak „hasznos” tevékenységet.

12. A felsorolt lehetőségek közül, amelyek Franciaország történelméhez kapcsolódnak válaszd ki az igaz állítást és írd a válaszlapra.

- a) A köztársaság létrehozása Franciaországban egy meglehetősen drasztikus eseményhez kapcsolódik, amely több ember halálát követelte, és Európa szinte majdnem mindegyik uralkodói udvarában

megdöbbenést keltett. Ez XVI. Lajos király és felesége kivégzése volt, vagy a versailles-i palotában történt mézárás vagy a királyi postakocsi Párizs melletti megtámadása?

b) Maximilián Robespierre és a jakobinusok támogatták a katolikus egyházat ,*vagy hatalmukba akarták venni vagy nem érdeklődtek az egyházi problematika iránt?*

c) Napóleon Bonaparte úgy került hatalomra, hogy megnyert egy választást, vagy államcsínnnyel, vagy a párizsi forradalmi tömegek segítették hatalomra?

13. A válaszlapon egészítsd ki az alábbi állításokat.

Napoleon legyőzése után**A**...évben megkezdődött a bécsi kongresszus.

A kongresszus idején fontos szerep jutott ...**B**...osztrák politikusnak.

A ...**C**...Nemzet Szent Római Birodalmát felváltotta a Német Szövetség.

Oroszország megerősítette hatalmát Európában és megszerezte a mai Szlovákia északi részén lévő....**D**...ország újabb területeit.

A bécsi kongresszuson a nagyhatalmak új egyesülete jött létre,melyet Szent....**E**....neveztek.

14. A felsorolt események közül melyik kettő történt az akkori Oroszország területén I.Miklós cár uralkodása idején.

harcok Napóleonnal, dekabristák felkelése, a krími háború kezdete, a világosi fegyverletétel ,

15. A felsorolt francia uralkodók nevéhez sorold azokat a tényeket, melyek uralkodásuk kezdetével vagy végével kapcsolatosak. A válaszívre írd a helyes betű – és számkombinációt.

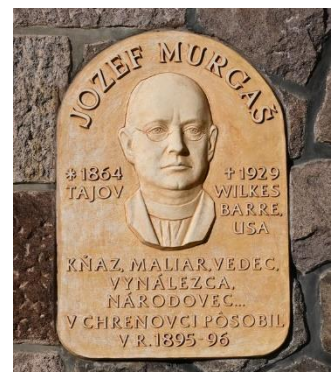
a) X. Károly	1) az uralkodó aki elmenekült az országból
b) Lajos Fülöp	2) a köztársasággal összefüggő funkciók után császár lett
c) I.Napóleón Bonaparte	
d) III. Napóleón	

16. Állapítsd meg,hogy melyik esemény történt korábban. A válaszívre írd a helyes betű – és számkombinációt.

- a) az USA alkotmányának elfogadása (1) vagy Mária Terézia uralkodásának vége Magyarországon (2)
- b) az USA függetlenségének kikiáltása (1) vagy a szlovák irodalmi nyelv Bernolák általi kodifikálása (2)
- c) a polgárháború kezdete az USA-ban (1) vagy a szlovák irodalmi nyelv Štúr általi kodifikálása (2)
- d) Bostoni teázás (1) vagy a Szlovák Tudós Társaság létrehozása (2)

17. Sorold a neves szlovák tudóshoz a találmányát vagy a tudományos területet amellyel foglalkozott. Alkoss helyes betű- és számkombinációt és írd a válaszlapra.

a) Murgaš	1) villanymotor
b) Jedlík	2) drót nélküli telegráf
c) Štefánik	3) ejtőernyő feltalálása
d) Banič	4) csillagászat

18. Egészítsd ki a 19. századi művészettel kapcsolatos információkat és a megoldást írd a válaszlapra.

- A biedermeier annak a művészeti iránynak a polgári formája volt, amelyet...**A**...nevezünk.

- Művészeti irányzat, amely elutasította a görög-római példákat, és szembeállította a szerelem és az érzelmek erejét az értelemmel...**B**...megnevezés alatt ismeretes.
- A 19. század 60-as éveiben a képzőművészetben létrejött egy új művészeti stílus, amelyet eleinte nem fogadtak el. A művészeti stílust Claud Monet ismert képe szerint nevezték el. A művészeket, akik ebben a stílusban alkottak, ...**C**.....nevezik.

19. Írd a válaszlapra a felsorolt irodalmi művek szerzőinek vezetéknévét.

- a) René mládenca príhody a skúsenosti
- b) Etymológia slovanských slov
- c) Zelinkár
- d) Slovanské starožitnosti

20. A képen a nemzeti kulturális emlékmű jelenlegi képe látható, amely elsősorban a nemzeti újjászűletés harmadik szakaszához kapcsolódik. A kép szerint írd a válaszlapra:

- a) melyik épületről van szó?
- b) melyik szlovák városban található az épület?

21. Sorold a szlovák városhoz az eseményt, amely ott játszódott le. Alkoss helyes betű- és számkombinációt és írd a válaszlapra.

a) Pozsony/Bratislava	1) a szlovák nemzet memorandumának kihirdetése
b) Túrócszentmárton/Martin	2) a szlovák nemzeti himnusz szövegének keletkezése
c) Liptószentmiklós/Liptovský Mikuláš	3) az önkéntes csapatok központja Dél-Szlovákiában
d) Miava/ Myjava	4) a szlovák nemzet kérelmeinek kihirdetése

Autori: PaedDr. Marek Bubeník, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský
 Recenzentka: Mgr. Barbora Kopuncová
 Fotografie: Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský
 Preklad: Ing. Veronika Zsideková
 Vydal: NIVaM, 2025 a Slovenská komisia Dejepisnej olympiády